

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МОРФОЛОГІЇ ЛЮДИНИ

Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**До 80-річчя
професора С.Ю. Масловського**

23-25 вересня 2020 року, м. Харків

ХАРКІВ
ХНМУ
2020

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*До 80-річчя
професора С.Ю. Масловського*

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МОРФОЛОГІЇ ЛЮДИНИ

Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

23–25 вересня 2020 року, м. Харків

ХАРКІВ
ХНМУ
2020

УДК 611 (06)
С89

Затверджено
Вченою радою ХНМУ.
Протокол №8 від 30 вересня 2020 р.

Редакційна колегія:

проф. О.Ю. Вовк;
доц. Д.О. Гордійчук;
доц. В.Б. Ікрамов.

С89 Сучасні проблеми морфології людини: зб. тез доп. Всеукр. науко-практич. конф. з міжнар. участю (м. Харків, 23–25 вересня 2020 р.). – Харків: ХНМУ, 2020. – 156 с.

У збірнику подані тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Матеріали конференції охоплюють філо- та онтогенетичні аспекти морфології людини; мікроскопічні особливості органів та тканин тіла людини; індивідуальну анатомічну мінливість та її значення для медицини (та сучасної морфології); морфотомографічні дослідження ділянок, систем та органів людини; значення морфології в системі сучасної медичної освіти та рівень її викладання.

УДК 611 (06)

© Харківський національний
медичний університет, 2020.

З М І С Т

<i>Вовк О.Ю., Торяник І.І., А.Ю. Волянський</i> С.Ю. МАСЛОВОСЬКИЙ. ЗГАДКИ ПРО ПЕДАГОГА, МИТЦЯ, ВЧЕНОГО	8
<i>Ольховський В.О., Григорян Е.К., Мирошниченко М.С.</i> МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ МАТКИ У ЖІНОК В РІЗНІ ТЕРМІНИ ПОСТМОРТАЛЬНОГО ПЕРІОДУ ... 10	
<i>Кока В.М., Старченко І.І., Филенко Б.М., Ройко Н.В., Редченко Л.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ КРОВОПОСТАЧАННЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ЯЗИКА ЩУРІВ В НОРМІ.....	12
<i>Хламанова Л.І., Чайковський Ю.Б.</i> РОЛЬ ГІСТОЛОГІЇ У ПІДВИЩЕННІ МОТИВАЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ У МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	14
<i>Шамало С.М., Кваско О.Ю., Демидчук А.С., Кондаурова А.Ю.</i> ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТРАВМИ СІДНИЧОГО НЕРВА ЗА УМОВ РТУТНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ.....	18
<i>О.М.Скрябіна, О.О. Шаповалова, О.І.Артеменко, О.П.Бабкіна</i> АНАТОМІЧНА ЛЕКЦІЯ ЯК ФОРМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	19
<i>Kinash O., Hirko T., Kisiliova O., Lisachenko O., Kisilova O., Pelipenko L., Boruta N., Hryhorenko A., Donets I.</i> FEATURES OF THE CYTOGRAM CELLULAR COMPOSITION IN ORAL MUCOSA LEPTOTRICHOSIS PATIENTS WITH GASTROENTEROLOGICAL PATHOLOGY	22
<i>Плахотний Р.О., Керечанин І.В., Шмаргальов А.О., Ковальчук Н.В.</i> ПОРІВНЯЛЬНА МОРФОЛОГІЯ ПРЯМОЇ КИШКИ СВИНІ ТА ЛЮДИНИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗД РЕКОНСТРУКЦІЇ.....	23
<i>Нечепоренко А.Г., Бушман В.С.</i> ВПЛИВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ НА РЕПРОДУКТИВНУ СИСТЕМУ ЩУРІВ ЛІНІЇ WİSTAR.....	25
<i>Гаранко Т.В., Матешук–Вацеба Л.Р.</i> СУБМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ ПРИ ДІЇ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ ТА ПІСЛЯ КОРЕКЦІЇ МЕЛАТОНІНОМ..	28
<i>Антонюк О.П., Вовк Ю.М.</i> ЕМБРІОГЕНЕЗ ПОРОЖНЬОЇ КИШКИ ТА КЛУБОВОЇ КИШКИ..	30
<i>Яременко Л.М., Грабовий О.М., Шепелев С.Є., Керечанин І.В..</i> ЕКСПРЕСІЯ БІЛКУ НЕЙРОФЛАМЕНТІВ В НЕЙРОНАХ СЕНСОМОТОРНОЇ КОРИ ВЕЛИКИХ ПІВКУЛЬ ПРИ СЕНСИБІЛІЗАЦІЇ МОЗКОВИМ АНТИГЕНОМ ЗА УМОВ ГІПОПЕРФУЗІЇ.....	35

<i>Черно В.С., Харченко О.В., Нужна О.К.</i>	
МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПАЗУШНОГО СТОКУ У ДОРОСЛИХ ЛЮДЕЙ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ БУДОВИ ЧЕРЕПУ	37
<i>Черкасов В.Г., Дзевульська І.В., Камінський Р.Ф., Матківська Р.М., Гамалій В.М., Сокурєнко Л.М.</i>	
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЛІМФОЇДНИХ ВУЗЛИКІВ КЛУБОВОЇ КИШКИ ЩУРІВ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЮ ОПІКОВОЮ ТРАВМОЮ ШКІРИ ЗА ДІЇ ЛАКТОПРОТЕЇНУ З СОРБИТОЛОМ.....	41
<i>Тубольцева О.Д.</i>	
АНАТОМО-ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ДІАФРАГМ ТА НАСЛІДКИ ЇХ ДИСФУНКЦІЇ.....	43
<i>Тубольцева О.Д.</i>	
СУДОВО-МЕДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ. «КОНУС БОКАРІУСА»	45
<i>Сухоносєв Р.О., Лебедева А.О.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПРО КІЛЬКІСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ БІОПТАТІВ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ	47
<i>Куліш С.А., Терещєнко А.О., Сухоносєв Р.О.</i>	
ІНДИВІДУАЛЬНА МІНЛИВІСТЬ ПОЗА- ТА ВНУТРІШНЬООРГАННИХ СУДИННО-НЕРВОВИХ КОМПЛЕКСІВ ПЕЧІНКИ.....	51
<i>Торяник І.І., Попова Н.Г., Чигиринська Н.А., Вєвк О.О.</i>	
УРОДЖЕНІ ВАДИ РОЗВИТКУ ОРГАНІВ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ У НОВОНАРОДЖЕНИХ ТА ПЛОДІВ З ДІАГНОСТОВАНОЮ ВІРУСНО-МІКОПЛАЗМЕННОЮ ІНФЕКЦІЄЮ	56
<i>Слободян О.М., Гузак В.Д.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТИПОВОЇ ПОВЕРХНЕВОЇ ДОЛОННОЇ ДУГИ В ПЕРИНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ	59
<i>Skyba D.V., Shafranetska V.S.</i>	
INDIVIDUAL ANATOMICAL VARIABILITY AND ITS IMPORTANCE IN MEDICINE AND MODERN MORPHOLOGY	61
<i>Сидорєнко М.І., Білаш С.М.</i>	
РЕАКЦІЯ КИШКОВОЇ СТІНКИ КЛУБОВОЇ КИШКИ НА ІМПЛАНТАЦІЮ РІЗНИХ ВИДІВ ШОВНОГО МАТЕРІАЛУ	63
<i>Раскалей Т.Я., Раскалей В.Б., Ковальчук О.І., Прокєпец К.О.</i>	
ВЗАЄМОДІЯ НЕЙРОНІВ, КЛІТИН НЕЙРОГЛІЇ ТА КЛІТИН СПОЛУЧНОЇ ТКАНИНИ ПРИ ТУПІЙ ТРАВМІ СПИННОГО МОЗКУ	66
<i>Рєрєва І.С.</i>	
MORPHOLOGY OF INFRANOID TRIANGLES CONTENT DURING EARLY PRENATAL PERIOD OF HUMAN ONTOGENESIS	68

<i>Понирко А.О., Бумейстер В.І., Теслик Т.П.</i>	
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА СТАНУ ДОВГИХ ТРУБЧАСТИХ КІСТОК У ЩУРІВ МОЛОДОГО ВІКУ ПІД ВПЛИВОМ ХРОНІЧНОЇ ГІПЕРГЛІКЕМІЇ.....	69
<i>Радомський О.А., Петренко О.М., Радомська Н.Ю., Ковальчук Н.В.</i>	
МОРФОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСНИХ АРТЕРІЙ ВЕЛИКОЇ ПІДШКІРНОЇ ВЕНИ ГОМІЛКИ ЛЮДИНИ ТА ЇХ ПРИДАТНОСТІ ДО КРОВОПОСТАЧАННЯ ТКАНИН.	74
<i>Петренко О.М., Радомський О.А., Безродний Б.Г.</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ КЛІТИННИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЛІКУВАННІ ГНІЙНО–НЕКРОТИЧНИХ РАН НИЖНІХ КІНЦІВОК.....	75
<i>Михайличенко К.В.</i>	
ВПЛИВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ НА ЩИТОПОДІБНУ ЗАЛОЗУ	77
<i>Кочмарь М.Ю., Литвак Ю.В., Гецько О.І., Палапа В.Й.</i>	
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ОЖИРІННІ	79
<i>Кононов Б.С., Білаш В.П.</i>	
АНАТОМО-МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ МОЗОЧКА БІЛИХ ЩУРІВ.....	80
<i>Жарова Н.В., Боягіна О.Д., Жаров М.О.</i>	
АНТРОПОМЕТРИЧНІ СКЛАДОВІ ПОРУШЕННЯ ПОСТАВИ І ФОРМИ СТОПИ	82
<i>Дубінін С.І., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябуцко О.Б., Ваценко А.В.</i>	
АНАЛІЗ МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ БУДОВИ СТІНКИ ЖОВЧНОГО МІХУРА ЛЮДИНИ В ПЕРІОД ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО 20 РОКІВ	86
<i>Білаш С.М., Донченко С.В.</i>	
МОРФОЛОГІЯ НАДНИРНИКІВ ЩУРІВ.....	89
<i>Гринцова Н.Б.</i>	
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ЕПІФІЗА СТАТЕВОЗРІЛИХ ЩУРІВ ЗА УМОВ КЛІТИННОЇ ДЕГІДРАТАЦІЇ	91
<i>Гордійчук Д.О., Лук'янчук В.Д.</i>	
АНАЛІЗ ПАРОДОНТОПРОТЕКТОРНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ АЦЕТИЛЦИСТЕЇНУ ЗА УМОВ ХРОНІЧНОГО ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ	95
<i>Андрущак Л.А., Цигикало О.В., Горбачова О.О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ НИРКИ У РАНЬОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ.....	97
<i>Дмитренко Р.Р., Цигикало О.В., Гончаренко В.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ КІСТОК СКЛЕПІННЯ ЧЕРЕПА В РАНЬОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ	99

<i>Козарійчук Н.Я., Цигикало О.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТІНОК ОЧНОЇ ЯМКИ У ПРЕНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ	101
<i>Перебийніс П.П., Цигикало О.В.</i> ВАРІАНТНА АНАТОМІЯ НАДПІД'ЯЗИКОВОЇ ДІЛЯНКИ ШИЇ У ПЛОДОВОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ.....	102
<i>Півторак В.І., Костюк Г.Я., Бурков М.В., Кфурі Е.Б.</i> ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЇ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ШЛУНКА ПРИ ДЕФІЦИТНИХ АНЕМІЯХ ПІСЛЯ РЕЗЕКЦІЇ ШЛУНКА	105
<i>Півторак В.І., Монастирський В.М., Голубовський І.А., Дусик А.В.</i> ОРГАНОМЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ ЄДИНОЇ НИРКИ ХВОРИХ РІЗНИХ СОМАТОТИПІВ ПІСЛЯ ВИДАЛЕННЯ КОНТРАЛАТЕРАЛЬНОЇ	108
<i>Дуденко В.Г., Вдовіченко В.Ю., Любомудрова К.С., Коробка І.М.</i> ІНДИВІДУАЛЬНА АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ БУДОВИ ЗОВНІШНЬОГО ВУХА ЛЮДИНИ.....	111
<i>Олексієнко В.В.</i> МОРФОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕБУДОВИ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ЯСЕН ПРИ ДІЇ НА НИХ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК (АНАТОМО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ).....	113
<i>Торяник І.І.</i> МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ СУДИН ТА РЕЧОВИНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ У НАСЛІДОК РОЗВИТКУ ГЕНЕРАЛІЗОВАНОЇ ЦИТОМЕГАЛІЇ.....	115
<i>Пастухова В.А., Лук'янцева Г.В., Отченко В.В., Краснова С.П., Чуприна О.С.</i> ВІДМІННІ ОСОБЛИВОСТІ В ПОТРЕБІ ЕНЕРГІЇ ТА ХАРЧОВИХ РЕЧОВИНАХ У ОСІБ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ПРИ ЗАНЯТТЯХ ОЗДОРОВЧИМ ФІТНЕСОМ	120
<i>Моїсеєнко Т.Н., Торяник І.І., Казмірчук В.В., Іваннік В.Ю.</i> ВРОДЖЕНА АПЛАЗІЯ ШКІРИ У ДИФЕРЕНЦІАЛЬНІЙ ДІАГНОСТИЦІ ACNE VULGARIS (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ)	125
<i>Граніна О.В.</i> МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ СУДИН ТА НЕРВІВ СЕЧОВИВІДНОЇ СИСТЕМИ У ЛЮДИНИ В ПОРІВНЯННІ З ТВАРИНАМИ.....	126
<i>Вовк О.Ю., Іонов І.А., Лютенко М.А.</i> ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА КРОВОПОСТАЧАННЯ ГОЛОВНОГО МОЗКУ КІШКИ ТА СОБАКИ	128
<i>Цимбалюк В.І., Торяник І.І., Медведев В.В., Труфанов О.В., Вовк О.О.</i> ВНУТРІШНЬОУТРОБНА ІНФЕКЦІЯ ТА ВАДИ РОЗВИТКУ ГОЛОВНОГО МОЗКУ	129

<i>Граніна О.В.</i>	
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ КРОВООБІГУ СЕРЦЯ	131
<i>Христян Г.С., Торяник І.І., Мойсеєнко Т.М., Якименко Р.О.</i>	
АНОМАЛІЇ РОЗВИТКУ ЗУБІВ У НАСЕЛЕННЯ СХІДНИХ ТА ЦЕНТРАЛЬНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	132
<i>Сазонова О.М., Бабій Л.М., Сосонна Л.О., Войницька О.М., Яковлева Ю.В.</i>	
АНАЛІЗ КУТОВИХ РОЗМІРІВ ЛИЦЬОВОГО ВІДДІЛУ ЧЕРЕПА ЛЮДИНИ ЗРІЛОГО ВІКУ З ДОЛІХОКРАННИМ КРАНІОТИПОМ.....	134
<i>Торяник І.І., Труфанов О.В., Христян Г.С., Мойсеєнко Т.М., Вовк О.О.</i>	
АНОМАЛІЇ РОЗВИТКУ ПЛАЦЕНТИ ЗА УМОВ ІНФІКУВАННЯ ПРОСТИМ ГЕРПЕСОМ І ТА ІІ ТИПІВ.....	136
<i>Шевченко К. В., Єрошенко Г. А., Лисаченко О. Д., Якушко О. С., Вільхова О. В., Скотаренко Т. А.</i>	
ЕЛЕКТРОННОМІКРОСКОПІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДНИЖНЬОЩЕЛЕПНИХ СЛИННИХ ЗАЛОЗ ЦІУРІВ В НОРМІ ТА НА РАННІХ СТАДІЯХ ХРОНІЧНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ ЕТАНОЛОМ.....	139
<i>Ячмень А.І., Білаш С.М., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Лічман Д.В.</i>	
ГІСТОТОПОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНДАЛЬНОГО ВІДДІЛУ ШЛУНКУ ЦІУРІВ У НОРМІ	141
<i>Гринь В.Г.</i>	
АРХІТЕКТОНІКА ЛІМФОЇДНО-АСОЦІЙОВАНОГО ЕПІТЕЛІУ ПЕЙЄРОВИХ БЛЯШОК ТОНКОЇ КИШКИ.....	143
<i>Пикалюк В.С., Усова О.В., Сологуб О.В., Шевчук Т.Я., Лавринюк В.Є.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА ПЕРИФЕРИЧНОЇ ГЕМОДИНАМІКИ ПІДЛІТКІВ РІЗНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	148
<i>Вовк О.Ю., Чеканова І.В.</i>	
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПАРАМЕТРІВ СЕРЕДНЬОЇ ЧЕРЕПНОЇ ЯМКИ ЛЮДИНИ ЗРІЛОГО ВІКУ НА КІСТКОВИХ ПРЕПАРАТАХ ЧЕРЕПА ТА КТ ЗНІМКАХ ГОЛОВИ.....	150
<i>Вовк О.Ю., Ікрамов В.Б., Онашко Ю.М., Якименко Р.О.</i>	
КРАНІОМЕТРИЧНЕ ТА ТОМОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ НАДОЧНОЯМКОВОГО ОТВОРУ (ВИРІЗКИ) ЛИЦЕВОГО ВІДДІЛУ ЧЕРЕПА	151

Топографоанатомічно мозочок щурів був розташований під потиличними долями півкуль головного мозку, у спинному напрямку від моста і довгастого мозку, і знаходився у ямці, яка була утворена видовженою потиличною кісткою і внутрішніми поверхнями коротких соскоподібних відростків правої і лівої скроневих кісток. По передньому краю мозочка щурів візуалізувалась, як і у людини, передня вирізка, яка охоплювала прилеглу частину стовбура мозку. По задньому краю візуалізувалась більш вузька задня вирізка, що відокремлювала півкулі мозочка. Поверхня мозочка була вкрита шаром сірої речовини, що становила кору мозочка, і утворювала вузькі звивини – листки мозочка. Останні відмежовувались один від одного борознами.

Висновки. Таким чином при проведенні дослідження анатомо-морфологічної будови мозочка білих щурів не знайдено відмінностей, які мають питому вагу при порівнянні з мозочком людини. Одже, отриманні данні дають змогу порівняти анатомо-морфологічну будову мозочку лабораторних тварин та людей, що в подальшому відкриває можливість проводити різнопланові експерименти та переносити отриманні результати. Отримані морфометричні показники будуть слугувати у якості контрольних при порівнянні морфологічних змін даного органу в експерименті.

АНТРОПОМЕТРИЧНІ СКЛАДОВІ ПОРУШЕННЯ ПОСТАВИ І ФОРМИ СТОПИ

Жарова Н.В., Боягіна О.Д., Жаров М.О.

Харківський Національний Медичний Університет,
м. Харків, Україна

Вступ. За даними Всесвітньої Організації Охорони здоров'я, 80% населення планети страждає різними захворюваннями хребта та стоп. За останні 10 років кількість людей, які страждають від порушень нормальної діяльності опорно–рухової системи, зросла в багатьох країнах світу на 25–35%. Україна – не виняток. Якщо ситуація не стабілізується, то у 2020 року порушення функцій опорно–рухового апарату і хребта займатимуть 1 місце у світі за поширеністю, випередивши навіть серцево-судинні захворювання.

Актуальність роботи полягає у великій кількості порушень опорно–рухової системи серед підлітків на сьогоднішній день. Новизна роботи полягає у тому, що в ході дослідження нами були порівняні групи школярів з різним рівнем спортивного навантаження, що дає можливість зробити висновок, що окремі види спорту можуть негативно вплинути на формування опорно-рухового апарату

підлітків, які навчаються у спеціалізованій спортивній школі, ніж у підлітків, які навчаються в загальноосвітній школі.

Мета дослідження – дослідити вплив різного фізичного навантаження на опорно-рухову систему. Порівняти отримані результати з загальноосвітньою школою.

Предмет дослідження: порушення постави і форми стопи у школярів 13–17 років.

Матеріали і методи. У дослідженні брали участь 382 учня, з яких 142 школяра, учні загальноосвітньої школи склали контрольну групу. Інших 240 учасників, учнів спортивної школи, ми оцінювали за такими групами видів спорту: греко-римська боротьба, плавання, пауерліфтинг, футбол, спортивна гімнастика, бокс та порівнювали отримані результати з групою контролю. Група кожного виду спорту складалася з 40 осіб. Всі дослідження проведено з урахуванням етичних вимог при роботі з людиною згідно Гельсінської декларації (World Medical Association Declaration of Helsinki, Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects).

Під час роботи були застосовані такі методи дослідження: бібліосемантичний, інтерв'ювання, анкетування, візуальний огляд, плантографія, антропометрія та статистичний.

За результатами нашого дослідження було виявлено, що більше половини респондентів попали до групи ризику та потребують досконалого аналізу з боку профільних фахівців та подальшого контролю й обстеження учнів групи ризику. Провівши аналіз результатів дослідження у спеціалізованій школі визначено, що серед 142 учнів без зовнішніх відхилень було 23 учня (16,20%), тільки з порушенням постави – 11 (7,75%) учнів, із порушенням постави та плоскостопістю – 22 (15,50%) учнів, зі сколіозом – 9 (6,33%) учнів, зі сколіозом та плоскостопістю – 66 (46,47%) учнів, із плоскостопістю – 11 (7,75%) учнів. Дана група учнів у нашому дослідженні виступає у вигляді контролю. Ці результати дуже насторожують, отже, лише 16,20% учнів не мають зовнішніх відхилень постави та порушень форми стопи, коли у 83,80% учнів виявлено порушення постави, сколіоз та плоскостопість різного ступеню та в різних варіаціях. Результати отримані при проведенні зовнішнього огляду та плантографії, ми оцінювали за такими групами видів спорту: греко-римська боротьба, плавання, пауерліфтинг, бокс, футбол, спортивна гімнастика та порівнювали отримані результати з групою контролю. У спортивній школі у групі учнів, що займаються греко-римською боротьбою 40 респондентів. За результатами дослідження проведеного з них, плоскостопість має 7 учнів (17,5%), пору-

шення постави + плоскостопість – 10 учнів (25%), плоскостопість + сколіоз – 23 учня (57,5%). У групі, що займається плаванням 40 учнів, з них норму складає 21 учень (52,5%), мають порушення постави – 11 учнів (27,5%), плоскостопість – 4 учня (10%), плоскостопість + сколіоз – 3 учня (7,5%), сколіоз – 1 учень (2,5%). У групі, що займається пауерліфтігом 40 учнів, з них норму складає 7 учнів (17,5%), має порушення постави 1 учень (2,5%), порушення постави + плоскостопість – 9 учнів (22,5%), плоскостопість – 10 учнів (25%), плоскостопість + сколіоз – 12 учня (30%), сколіоз – 1 учень (2,5%). У групі, що займається боксом 40 учнів, з них норму має 10 учнів (25%), порушення постави + плоскостопість – 18 учнів (45%), плоскостопість – 6 учнів (15%), плоскостопість + сколіоз 6 учнів (15%). У групі, що займаються футболом 40 учнів, з них норму складає 7 учнів (18,2%), порушення постави + плоскостопість – 3 учня (13,6%), плоскостопість – 6 учнів (27,3%), плоскостопість + сколіоз 8 учнів (36,4%), сколіоз – 1 учень (4,5%). У групі, що займаються спортивною гімнастикою 40 учнів, з них норму має 8 учнів (20%), порушення постави + плоскостопість – 3 учня (7,5%), плоскостопість – 8 учнів (20%), плоскостопість + сколіоз – 17 учнів (42,5%), сколіоз – 2 учня (5%).

Провівши аналіз результатів дослідження у спортивній школі визначено, що серед 240 учнів без зовнішніх відхилень – 53 школяра (22,08%), натомість в загальноосвітній школі з 142 учнів без зовнішніх відхилень – 23 школяра (16,2%). Порівнюючи показники по порушенню постави та плоскостопості в учнів з різним рівнем фізичного навантаження було встановлено, що в представників спортивної школи з порушенням постави та плоскостопістю 50 школярів (20,83%), а в загальноосвітній – 11 школярів (7,75%). З плоскостопістю в спортивній школі 40 учнів (16,67%), коли в загальноосвітній 22 учасника дослідження (15,5%). У спортивній школі 16 учнів (6,25%) мають порушення постави, натомість 9 школярів (6,33%) загальноосвітньої школи теж мають таке відхилення. Більшість учнів загальноосвітньої школи, а саме 66 учасників дослідження (46,47%) мають сколіоз, коли лише 6 школярів (2,5%) спортивної школи було виявлено його. По показнику сколіоз та плоскостопість у 76 учасників дослідження (31,67%) виявлено відхилення, натомість 11 учнів (7,75%) загальноосвітньої школи теж мають відхилення за цим показником. З отриманих результатів ми можемо зробити висновок, що більшість видів спорту є небезпечними для нормальної роботи опорно-рухової системи порівняно з

загальноосвітньою школою. Однак, плавання 52,5%. Це свідчить, про позитивний вплив цього виду спорту.

Висновки. 1. За результатами оцінки постави визначено, що благополучний показник до 10 балів було виявлено у 88 (23,1%) школярів, що потрапили до групи умовного ризику від 10 до 20 балів – 76 (19,9%) школяра, потрапили до групи ризику(більше 20 балів) – у 218 (57%) у школярів з різним фізичним навантаженням, що говорить про активне прогресування порушень опорно–рухової системи. За результатами оцінки стопи визначено, що благополучний показник до 10 балів було виявлено у 91 (23,8%) школярів, що потрапили до групи умовного ризику від 10 до 20 балів – 84 (22%) школяра, потрапили до групи ризику(більше 20 балів) – у 207 (54,2%) у школярів з різним фізичним навантаженням, що говорить про активне прогресування порушень порно–рухової системи. 2. Визначено, що деякі види спорту, такі як греко-римська боротьба, пауерліфтинг, бокс, футбол, спортивна гімнастика при порівнянні з контролем мають негативний вплив на стан опорно-рухової системи. 3. Виявлено взаємозв'язок порушень опорно-рухового апарату із різноманітними рівнем фізичного навантаження у школярів 13–17 років. 4. Встановлено, що порушення опорно-рухової системи прогресують як у підлітків, що займаються спортом – 77,92%, так і учнів загальноосвітньої школи – 83,8%. Різниця у результатах виникає лише через плавання, оскільки в даній групі без зовнішніх відхилень виявлено 52,5%.

Отже, шкіль ми бачимо, що на сьогоднішній день хвороби опорно–рухової системи прогресують як у підлітків 13–16 років, що займаються спортом – 110 учнів (77,5%), так і підлітки, що навчаються у школі з поглибленим вивчення окремих предметів – 119 учнів (83,8%). Різниця у результатах виникає лише через такий вид спорту, як плавання. Усі інші види спорту без додаткових обстежень і встановлення точного діагнозу, не можуть вважатися безпечними для здоров'я. Дослідження ще раз підтверджує прямий взаємозв'язок між плоскостопістю та сколіозом. Такі дані свідчать про байдуже відношення до свого здоров'я серед молоді, що дуже насторожує.

АЛФАВІТНИЙ ПЕРЕЛІК АВТОРІВ

1. Андрушак Л.А. 97
2. Антонюк О.П. 30
3. Артеменко О.І. 19
4. Бабій Л.М. 134
5. Бабкіна О.П. 19
6. Білаш С.М. 63, 89, 141
7. Білаш В.П. 80
8. Безродний Б.Г. 75
9. Боягіна О.Д. 82
10. Бумейстер В.І. 69
11. Бурков М.В. 105
12. Бушман В.С. 25
13. Ваценко А.В. 86
14. Вдовіченко В.Ю. 111
15. Вільхова О. В. 139
16. Вовк О.О. 56, 129, 136
17. Вовк О.Ю. 8, 128, 150, 151
18. Вовк Ю.М. 30
19. Войницька О.М. 134
20. Волянський А.Ю. 8
21. Гамалій В.М. 41
22. Гарапко Т.В. 28
23. Гецько О.І. 79
24. Григорян Е.К. 10
25. Гринцова Н.Б. 91
26. Горбачова О.О. 97
27. Гордійчук Д.О. 95
28. Гончаренко В.А. 99
29. Голубовський І.А. 108
30. Грабовий О.М. 35
31. Граніна О.В. 126, 131
32. Гринь В.Г. 143
33. Гузак В.Д. 59
34. Демидчук А.С. 18
35. Дзевульська І.В. 41
36. Дмитренко Р.Р. 99
37. Донченко С.В. 89
38. Дуденко В.Г. 111
39. Дусик А.В. 108
40. Дубінін С.І. 86
41. Єрошенко Г.А. 139, 141
42. Жарова Н.В. 82
43. Жаров М.О. 82
44. Іваннік В.Ю. 125
45. Іонов І.А. 128
46. Ікрамов В.Б. 151
47. Казмірчук В.В. 125
48. Камінський Р.Ф. 41
49. Кваско О.Ю. 18
50. Керечанин І.В. 23, 35
51. Ковальчук Н.В. 23, 74
52. Ковальчук О.І. 66
53. Козарійчук Н.Я. 101
54. Кондаурова А.Ю. 18
55. Кононов Б.С. 80
56. Кока В.М. 12
57. Коробка І.М. 111
58. Костюк Г.Я. 105
59. Кочмарь М.Ю. 79
60. Краснова С.П. 120
61. Куліш С.А. 51
62. Кфурі Е.Б. 105
63. Лавринюк В.С. 148
64. Лебедева А.О. 47
65. Лисаченко О. Д. 139
66. Литвак Ю.В. 79
67. Лічман Д.В. 141
68. Лук'янчук В.Д. 95
69. Лук'янцева Г.В. 120
70. Любомудрова К.С. 111
71. Лютенко М.А. 128
72. Матешук-Вацеба Л.Р. 28
73. Матківська Р.М. 41
74. Медведєв В.В. 129
75. Мирошніченко М.С. 10
76. Михайличенко К.В. 77
77. Моїсеєнко Т.Н. 125
78. Моїсеєнко Т.М. 136
79. Мойсеєнко Т.М. 132
80. Монастирський В.М. 108
81. Нечепоренко А.Г. 25
82. Нужна О.К. 37
83. Олексієнко В.В. 113
84. Ольховський В.О. 10

85. Онашко Ю.М. 151
86. Отченко В.В. 120
87. Палапа В.Й. 79
88. Пастухова В.А. 120
89. Перебийніс П.П. 102
90. Передерій Н.О. 86
91. Петренко О.М. 74, 75
92. Пикалюк В.С. 148
93. Півторак В.І. 105, 108
94. Плахотний Р.О. 23
95. Понирко А.О. 69
96. Попова Н.Г. 56
97. Прокопець К.О. 66
98. Радомський О.А. 74, 75
99. Радомська Н.Ю. 74
100. Раскалей Т.Я. 66
101. Раскалей В.Б. 66
102. Редченко Л.В. 12
103. Ройко Н.В. 12
104. Рябушко О.Б. 86
105. Сазонова О.М. 134
106. Сидоренко М.І. 63
107. Скотаренко Т. А. 139
108. Скрябіна О.М. 19
109. Слободян О.М. 59
110. Сокурено Л.М. 41
111. Сологуб О.В. 148
112. Сосонна Л.О. 134
113. Старченко І.І. 12
114. Сухонос Р.О. 47, 51
115. Терещенко А.О. 51
116. Теслик Т.П. 69
117. Торяник І.І. 8, 56, 115, 125, 129, 132, 136
118. Тубольцева О.Д. 43, 45
119. Труфанов О.В. 129, 136
120. Улановська-Циба Н.А. 86
121. Усова О.В. 148
122. Филенко Б.М. 12
123. Харченко О.В. 37
124. Хламанова Л.І. 14
125. Христян Г.Є. 132, 136
126. Цигикало О.В. 97, 98, 101, 102
127. Цимбалюк В.І. 129
128. Чайковський Ю.Б. 14
129. Чеканова І.В. 150
130. Черкасов В.Г. 41
131. Черно В.С. 37
132. Чигиринська Н.А. 56
133. Чуприна О.С. 120
134. Шамало С.М. 18
135. Шаповалова О.О. 19
136. Шевченко К. В. 139, 141
137. Шевчук Т.Я. 148
138. Шепелев С.С. 35
139. Шмаргальов А.О. 23
140. Якименко Р.О. 132, 151
141. Яковлева Ю.В. 134
142. Якушко О. С. 139
143. Яременко Л.М. 35
144. Ячмінь А.І. 141
145. Boruta N. 23
146. Donets I. 22
147. Hirko T. 22
148. Gryhorenko A. 22
149. Kinash O. 22
150. Kisiliova O. 22
151. Kisilova O. 22
152. Lisachenko O. 22
153. Pelipenko L. 22
154. Popova I.S. 68
155. Shafranetska V.S. 61
156. Skyba D.V. 61

Наукове видання

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МОРФОЛОГІЇ ЛЮДИНИ

Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

Формат А5. Папір офсетний. Друк – цифровий.
Ум. друк. 9,75. Зам. 20-34063.

Редакційно-видавничий відділ ХНМУ,
пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавництв, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.